

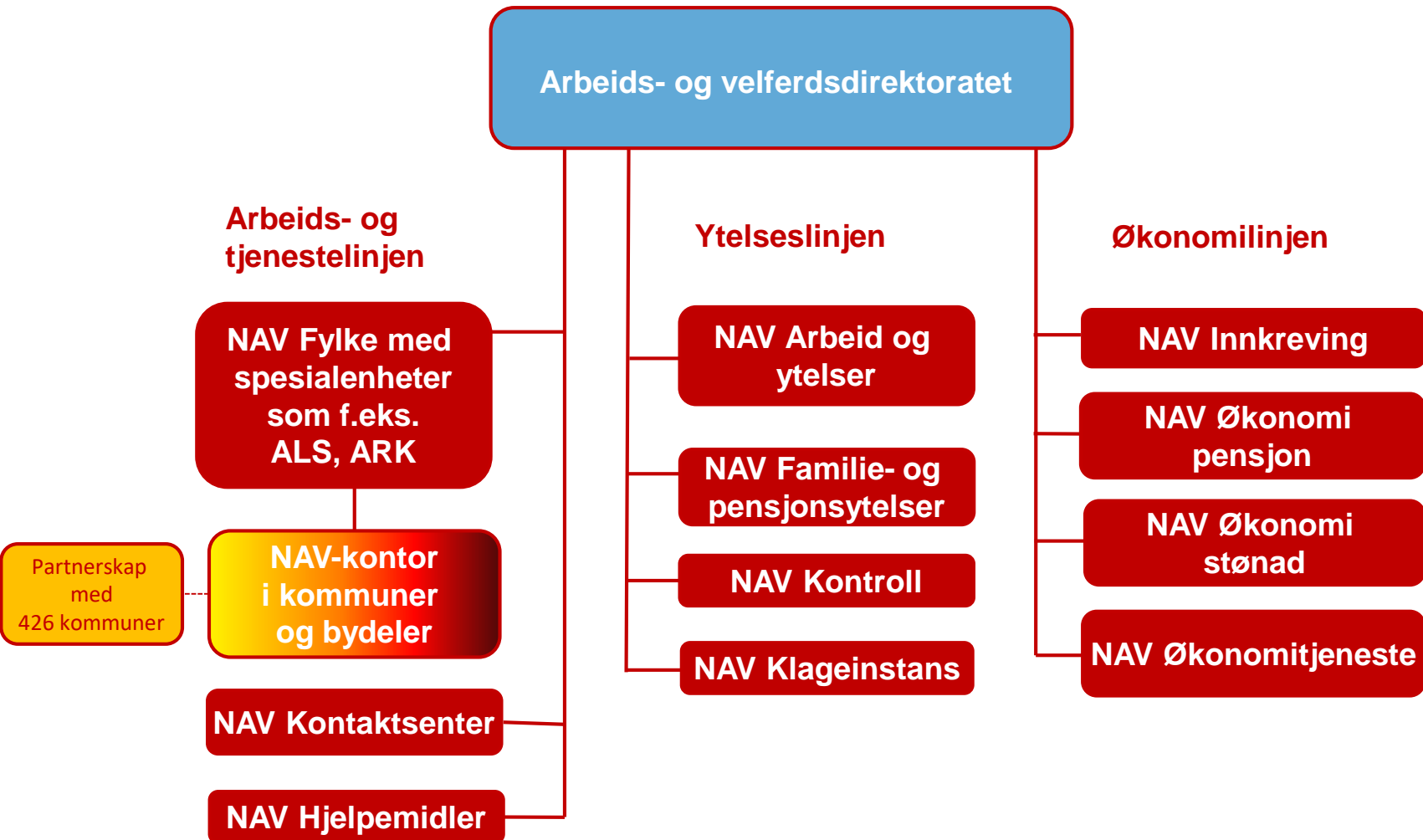
Arbeid og helse

BHT-konferansen 28.09.2017

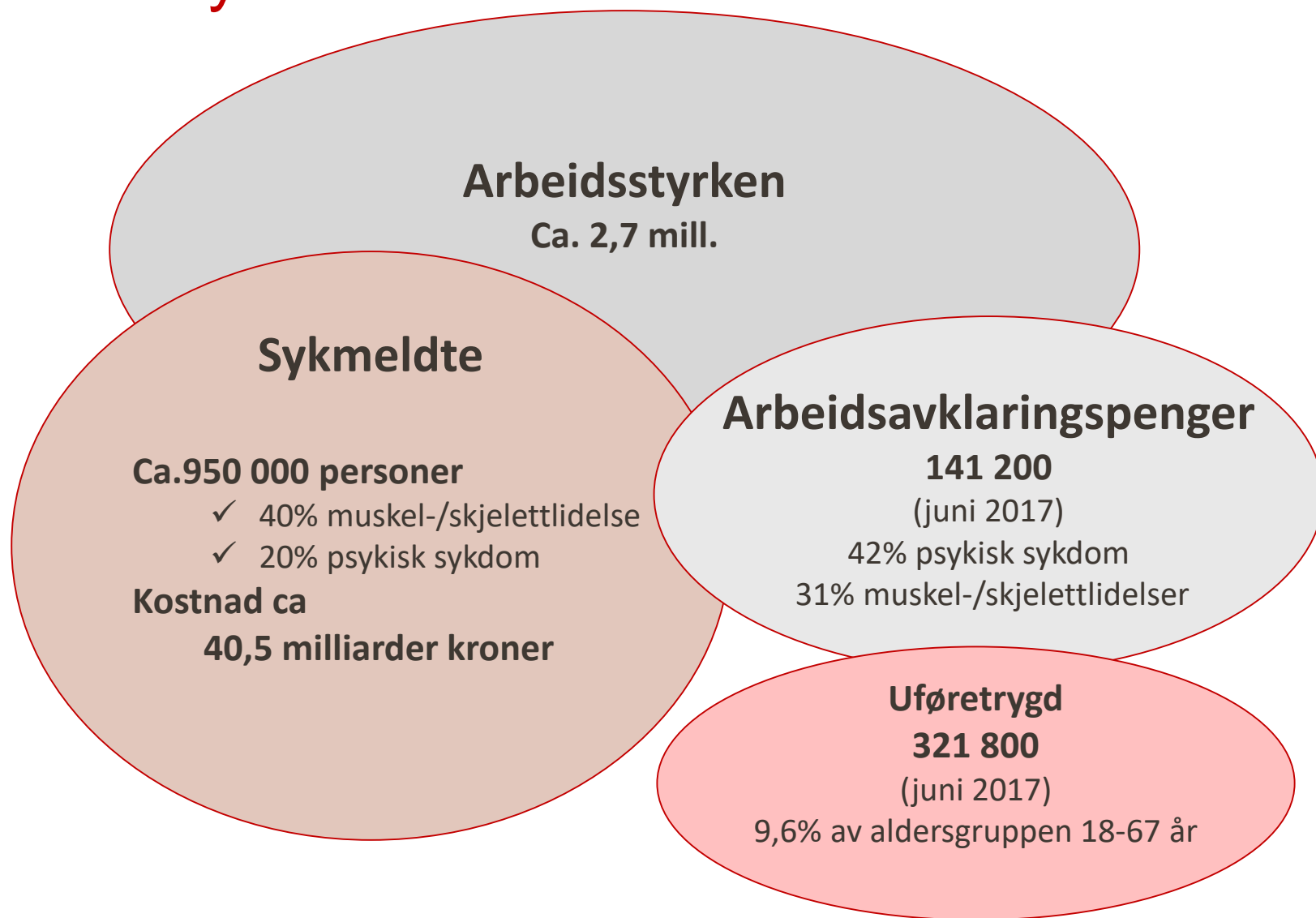
Overlege Agneta Emma Iversen // Arbeids- og velferdsdirektoratet

Hvordan er NAV organisert?

Arbeidsstyrken

Legemeldt sykefravær 2. kvartal 2017

5,4 % Det sesongjusterte legemeldte fraværet er 5,4 %.
Inklusive egenmeldinger er sykefraværet på 6,3 %.

Varighet i sykefravær gjennomsnitt per fylke:

- 29-36 dager
- 37-43 dager
- 44-52 dager

Lengst

Aust-Agder:
51,5 dager

Kortest

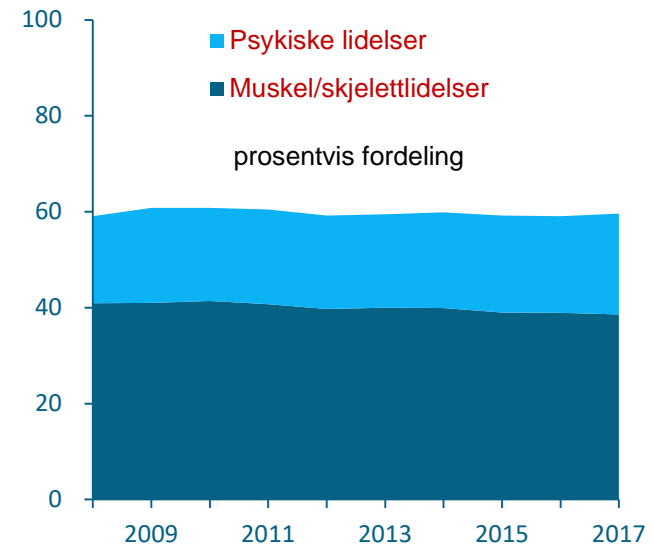
Oslo: 29,2 dager

84 % av de legemeldte sykefraværene
varer i mindre enn 8 uker.

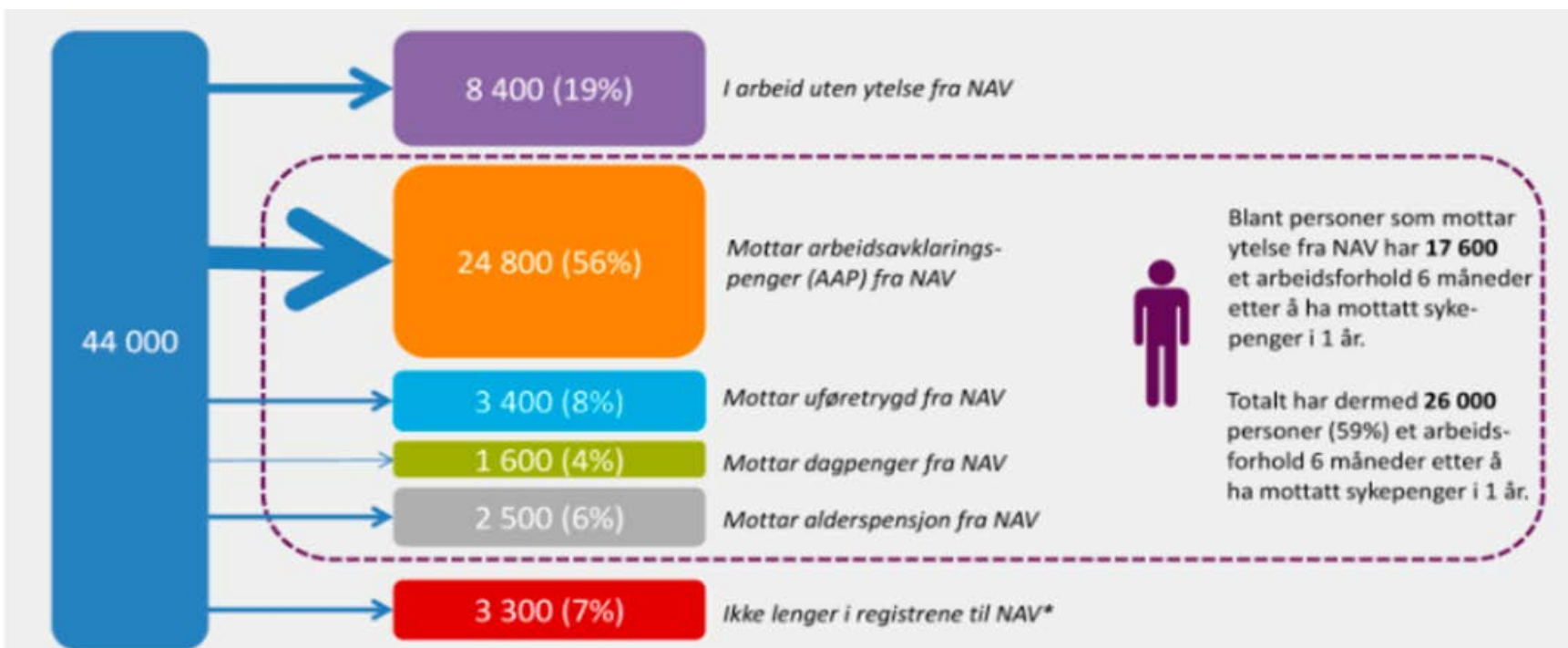
59,6%

Muskel- og skjelettlidelser og psykiske lidelser holder seg stabilt på omkring 60 prosent av de tapte dagsverkene.

Sykepenger i ett år: Hva skjer etterpå?

Antall personer med oppbrukte sykepengerrettigheter i 2015

Status 6 måneder etter at personen har brukt opp sykepengerrettigheten

*Ikke lenger i registrene til NAV betyr som regel at personen har begynt i utdanning, er selvstendig næringsdrivende, er hjemmeværende, eller død.

Tall for personer registrert hos NAV. Tallene viser antall personer med oppbrukte sykepengerrettigheter i 2015, og deres status i NAVs registre 6 måneder senere. All statistikk på nav.no/kunnskap. Antall personer som bruker opp sykepengerrettighetene sine og går over til andre statuser forandrer seg noe hvert år. Se artikkelen: «Gir lovete sykefravær færre på langtidsytelser?» på www.nav.no/361551.cms for mer informasjon.

Vi vet at:

- Arbeid er helsebringende og bidrar til bedre
  - selvfølelse
  - generell helse
  - psykisk helse
- Personer utenfor arbeid blir sykere og får
  - flere fysiske og psykiske helseproblemer
  - høyere forbruk av helsetjenester
- Helseeffekter av arbeid - Systematisk litteratursøk, majoriteten av studiene ser ut til å finne klare positive sammenhenger mellom det å være/komme i arbeid og helse, særlig psykisk helse, Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, 2015

Arbeid og helse satsning

«**Arbeid og helse – et tettere samvirke**», Strategi for Helsedirektorats og Arbeids- og velferdsdirektoratets felles innsats for arbeid og helse.

- Forskningssatsninger
- «HelseArbeid» (basert på erfaringene fra iBedrift)
- Oppfølgingsplan for arbeid og psykisk helse
- Faglig oppfølging av «Raskere tilbake» ordningen
- Nytt felles fagråd for området arbeid og helse (under etablering)
- Faste møte 2 ganger i året mellom Helsedirektør og Arbeids- og velferdsdirektør

Arbeid og aktivitet er for de aller fleste helsebringende og, både direkte og indirekte, en kilde til helse, mestring og mening

Virker tiltakene?

Studier har vist:

- at sykmeldingsreformen i 2004 med vekt på krav om aktivitet og økt gradering, førte til redusert varighet av sykefraværene (Brage og Kann 2006, Markussen 2009)
- at NAVs håndheving av aktivitetskravet for sykmeldte ga
  - klar økning i andelen med gradert sykmelding
  - nedgang i antall sykefraværstilfeller
  - kortere varighet av tilfellene
  - nedgang i antallet som brukte opp sine sykepengerettigheter

Forsøk med Hedmarksmodellen, Arbeid og velferd nr.1-2017, Ivar Andreas Åsland Lima, Inger Cathrine Kann og Søren Brage: Hvordan sykefraværet endret seg varierte noe mellom ulike fylker (Aust-Agder, Buskerud og Rogaland).
- at det er ingen trend i retning av redusert gjennomsnittlig varighet av sykefraværene i perioden 2000–2012 (Nossen 2014)
  - variasjoner i gjennomsnittlig varighet fra år til år tenderer til å følge utviklingen på arbeidsmarkedet
  - effekter av regelverksreformer forsvinner igjen relativt raskt
- at samtidige helsemessige og arbeidsrettede tiltak i samarbeid mellom helsetjenester, NAV og arbeidslivet virker (ArbeidHelse, Jobbmestrende oppfølging, Individuell jobbstøtte...)

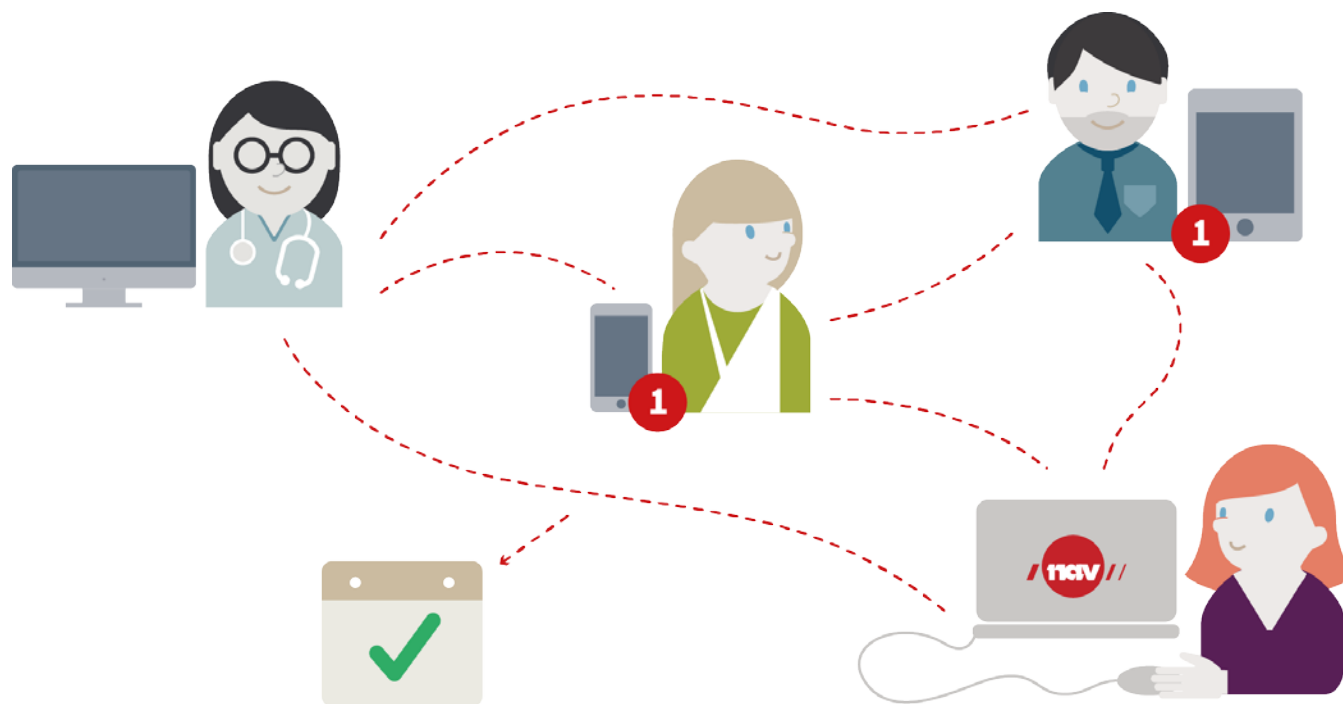
Dialogmøter

Hva kan vi si om effektene av dialogmøtene?

- Innkalling til og gjennomføring av dialogmøter reduserer varigheten av fulltidssykefravær med anslagsvis 19-20 dager (Markussen mfl. 2015)
- Omtrent halvparten av reduksjonen ser ut til å være en ren «innkallingseffekt», dvs. at den oppstår som en respons til selve møteinnkallingen. Innkallingen sendes vanligvis ut til både arbeidstaker, arbeidsgiver og lege ca. 3 uker før planlagt møtetidspunkt.
- Frisch-senteret har en pågående undersøkelse av effekten av dialogmøtene
  - ca 5700 inklusjoner
  - NAV-kontorer som deltar: Mange Oslo-kontorer, Drammen, Arendal, Kristiansand, Tromsø.

Vi digitaliserer sykefraværsoppfølgingen – for de sykmeldte, arbeidsgiverne, legene og NAV

... slik at alle kan bruke ressursene sine riktigere og bli mer tilgjengelige for hverandre

Spørsmål?

Takk for oppmerksomheten!
agneta.emma.iversen@nav.no

